

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики
та місцевого самоврядування

ВИСНОВОК

від «21» березня 2018 р.
Протокол № 89

**Про проект Закону України
«Про публічні консультації»**
(реєстр. № 7453 від 27.12.2017 р.)

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування за дорученням Голови Верховної Ради України А.Парубія розглянув на своєму засіданні проект Закону України «Про публічні консультації» (реєстр. № 7453 від 27.12.2017 р.), внесений Кабінетом Міністрів України.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є визначення порядку проведення публічних консультацій під час підготовки та прийняття проектів актів суб'єктами владних повноважень з метою залучення до підготовки проекту рішення заінтересованих осіб для збалансування публічних та приватних інтересів, запровадження сучасних стандартів підготовки проектів рішень, обов'язкових для державних органів і органів місцевого самоврядування.

Комітет з питань бюджету, розглянувши законопроект, ухвалив рішення, що законопроект має опосередкований вплив на показники бюджетів (може призвести до збільшення видатків державного та місцевих бюджетів за необхідності створення відповідних веб-ресурсів). У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України за результатами аналізу законопроекту зауважує, зокрема, що

значна частина питань, пов'язаних з публічними консультаціями, залишилася не врегульованою або недостатньо врегульованою проектом. Зокрема, такі форми проведення публічних консультації, як електронна консультація та публічне обговорення, зазвичай є прямими, безпосередніми формами, які доповнюються опосередкованими формами, зокрема, вивченням громадської думки. Але це не знайшло відображення у проекті.

Також, на думку Головного управління, не є зрозумілим співвідношення діяльності громадських рад, інших допоміжних органів, які утворюються при центральних та місцевих органах виконавчої влади, та публічного обговорення; не приділяється уваги регламентації видів публічних заходів, наприклад, не визначається різниця між ними, особливості їх проведення.

Викликають заперечення у Головного управління і запропоновані законопроектом механізми проведення публічних консультацій щодо законопроектів та проектів актів Кабінету Міністрів України, зокрема, в частині суб'єктів, уповноважених на проведення цих консультацій.

Крім того, Головне управління звертає увагу на непослідовний підхід у законопроекті щодо визначення складу осіб, задіяних у процесі публічних консультацій, визначення терміну «публічні консультації», неузгодженість положень законопроекту з нормами законів України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про регулювання містобудівної діяльності» в частині здійснення оприлюднення проектів регуляторних актів, проведення громадських слухань.

Враховуючи наведені зауваження, Головне науково-експертне управління дійшло висновку, що законопроект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Думку щодо необхідності доопрацювання законопроекту з огляду на наявні зауваження поділяють також всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Хмельницька обласна рада, позиція якої надійшла до Комітету листом всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад».

Свої висновки до проекту Закону надіслали також Інститут законодавства Верховної Ради України, Національна академія державного управління при Президентові України та Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України.

Слід зазначити, що всі вказані інституції поділяють думку про те, що ідея правового закріплення загальних стандартів проведення державними

органами та органами місцевого самоврядування публічних консультацій в цілому заслуговує на підтримку.

Водночас, Інститут законодавства Верховної Ради України у своєму висновку зауважує на певній декларативності норм законопроекту та тотожності предмету правового регулювання законопроекту і чинних нормативно-правових актів.

На думку Національної академії державного управління при Президентові України, прийняття закону України з таким предметом правового регулювання як “загальні стандарти проведення державними органами та органами місцевого самоврядування публічних консультацій з метою участі громадськості та інших заінтересованих осіб у процесі формування державної, регіональної політики...” та звуженим переліком форм і учасників консультацій з громадськістю (у порівнянні із закріпленим на сьогодні постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”) імовірно обумовить виникнення питання щодо його конституційності.

Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України у своєму висновку також констатує, що окремі законодавчі пропозиції є суперечливими та недосконалими, а тому потребують суттєвого доопрацювання: це, зокрема, стосується документів, які належать до сфери регулювання законопроекту, визначення понять «публічні консультації», «учасники публічних консультацій» та «заінтересована особа», строків проведення публічних консультацій тощо.

Крім того, до Комітету надійшов висновок Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, яке, попри значну кількість зауважень до законопроекту (зокрема, щодо необхідності визначення органу державної влади, відповідального за координацію стандартизації та вдосконалення процедур публічних консультацій; встановлення обов’язку органів виконавчої влади, спільно з Верховною Радою, готувати та публікувати піврічний чи річний план ухвалення нормативно-правових актів; встановлення ефективних механізмів відповідальності за порушення порядку проведення публічних консультацій тощо), в той же час відзначає, що в законопроекті міститься багато позитивних аспектів, що відповідають міжнародним стандартам та належній практиці.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко, беручи до уваги висновок Головного науково-

експертного управління Апарату Верховної Ради України, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та всебічно обговоривши питання, **Комітет у х в а л и в:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про публічні консультації (реєстр. № 7453), внесений Кабінетом Міністрів України, за наслідками розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Доручити виступити від Комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України народному депутату України, голові підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О.Бойко.

Голова Комітету

С.ВЛАСЕНКО